

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

T.C Karayolları Genel Müdürlüğü, Bölge Müdürlükleri bünyesindeki işyerlerinde, uzun yıllardır Kamu İhale Kanunu hükümlerine göre yoğun şekilde hizmet alımı yapıldığı bilinmektedir. Söz konusu işyerlerinde süre gelen uygulamalar açılan davalarla ortaya konmuştur. 2009-2010 yıllarında, taşeron (yüklenici) adı verilen firmalardan Kamu İhale Kanununun 4. Maddesinde tanımlanan şekilde bir hizmet satın alınmadığını, gerçekte yapılan işin işçi temini olduğunu, söz konusu firmaların sadece temin ettikleri işçilerin bordolarının düzenlenmesi ve Sosyal Güvenlik Kurumu'na primlerin yatırılması faaliyetini yürüttüğünü tespit etmişlerdir. Ortaya konan uygulamalar ile işçi temin eden firmalar yıllar içinde değişmesine rağmen, temin suretiyle uzun yıllardır Karayolları Genel Müdürlüğü'nün asli işlerinde çalıştırılan 6-7 bin kadar işçi olduğu ortaya çıkmıştır.

Bu işçiler taşeron işçisi olarak görüldükleri ve kâğıt üzerinde her yıl yenilenen ihalelerle yeniden istihdam edildikleri için, başta yıllık ücretli izin olmak üzere, Karayolları Genel Müdürlüğü'nün kadrolu işçilerinin sahip olduğu pek çok yasal haktan mahrum olmuşlardır. Ayrıca Kamu personeli olarak değerlendirilmedikleri için, kamu işçilerine yasayla ve işyerlerinde yürürlükte bulunan toplu iş sözleşmeleriyle sağlanan haklardan da yararlanamamışlardır. Bu hak mahrumiyeti ise halen devam etmektedir.

Bütün işçilerin tam desteğini alan ilgili işyerlerinde örgütlü Türkiye Yol - İş Sendikası Yöneticileri ve hukukçuları konuyu tüm işçilerin desteğiyle yargıya taşımıştır.

Başlatılan yargısal süreç sonunda 2013 yılı başı itibariyle açılan 6500 civarındaki davanın tamamı sonuçlanmıştır. Söz konusu davalarda verilen kararlarda davacı işçilerin, Karayolları Genel Müdürlüğünde, aracı firma vasıtasıyla çalıştırılmaya başlatıldıkları, ilk günden itibaren Karayolları Genel Müdürlüğü'nün işçisi oldukları tespitine karar verilmiştir. Bunun anlamı, davacı işçilerin de kadrolu işçilerle aynı haklardan yararlanmaya hak kazandıkları şeklinde özetlenebilir.

Bu yargısal sürecin ardındaki asıl hedef işçilerin kadroya geçirilmeleridir. Devam eden yargı sürecine ilişkin ve Genel Müdürlüğün kadro ihtiyacını ortaya koyan bir yazı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Sayın Binali Yıldırım tarafından kaleme alınmıştır. Yazıda şu cümlelere yer verilmiştir:

" 2006 yılından itibaren kadrolu işçi personelinin emekli olmasına rağmen yerlerine yeni kadro verilmemesi nedeniyle bu görevin yerine getirilmesi için hizmet alımı yoluna gidilmiştir. 2012 Ocak ayı itibariyle Bölgemiz ve Atölye Müdürlüklerinde 8761 adet hizmet alımı ile çalıştırılan işçi bulunmaktadır... Karayolları Genel Müdürlüğümüz işyerlerinde hizmet alımı yoluyla işçi çalıştırılması sonucunda 2011 yılında yüklenicilere ödenen toplam bedel 192.826.668-TL.

Bahsi geçen işçilerin 2008 yılında imzalanan 12. Dönem Toplu İş sözleşmesinin eki EK 1-B skalasının 1-1 derece-kademe karşılığında çalıştırılmaları halinde, 8761 işçinin maliyeti 201.000.820-TL /yıl olacaktır.

Karayolları Genel Müdürlüğü işçisi tespit edilen bu işçilerin, işten çıkarılması halinde 674.936.374- TL tazminat ödenmesi durumunda kalınacaktır"

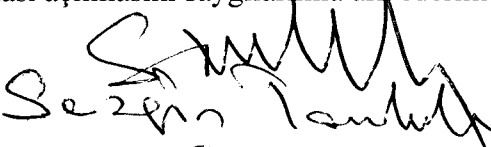
Sayın Bakan'ın yazısına ve ortaya koyduğu verilere baktığımızda, işçilerin aracı firmalardan temin suretiyle çalıştırılmasının maliyeti ile doğrudan kadroya alınarak çalıştırılmaları halindeki işçilik maliyetlerinin çok yakın olduğunu ve bu işçiler işten çıkarılırsa karşılaşılabilecek maliyetin çok yüksek olacağını, bugüne kadar temin suretiyle çalıştırılan işçilerin kadrolu olarak istihdamının kamuya ek yük getirmeyeceğini, aksine kamu yararına olacağını görmek gerekir.

Sayın Bakan'ın bu tespiti ve talebi üzerine Karayolları Genel Müdürlüğünden zamanında ve olumlu bir yanıt gelmemiştir.

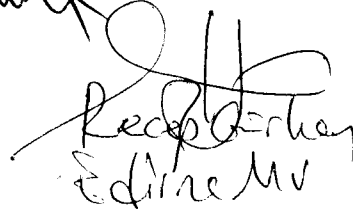
Açılan davalarda ortaya çıkan mahkeme sonuçlarına göre de Karayollarının bu uygulamasının iş kanununa 5538 sayılı yasayla eklenen istisnai hükmü ile korunmasının Türkiye'nin taraf olduğu 94 sayılı ILO sözleşmesine ve Anayasa'nın 90. Maddesine aykırı olduğu sonucuna varılmıştır.

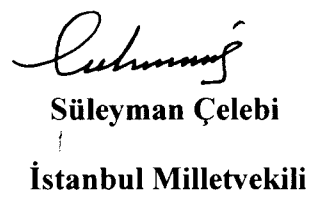
Gelinen aşamada, Türkiye'nin itibarını azaltacak ve maddi kayba uğratabilecek bir süreç göz göre göre yaşanmaktadır. İç hukuk kurallarının tükendiği ve elde edilen kararlar lehte olmasına rağmen hiçbir etkinliğin bulunmadığı dikkate alındığında, son çare olmak üzere, anılan kapsamdaki 6500 üye işçi için ayrı ayrı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine bireysel başvuruda bulunma zorunluluğunu doğrudan göz önünde bulundurulmalıdır. Bu süreç Türkiye için doğuracağı tazminat talebi ile maddi, ortaya çıkacak karar sonucunda ise itibar kaybı yaratacaktır. Çünkü Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, kesinleşmiş yargı kararlarının uygulanmamasını da adil yargılama hakkı kapsamında değerlendirmekte ve salt bu nedenle ihlal kararı vermektedir.

Yukarıda bahsedilen hususlar çerçevesinde nerelerde eksikliğin olduğu ve önümüzdeki dönem meclisin bu konuda yürütmesi gereken faaliyetlerin ortaya çıkarılması ve çözüm önerilerinin tespit edilmesi amacıyla Anayasa'nın 98, TBMM'nin 104 ve 105. maddeleri gereğince meclis araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

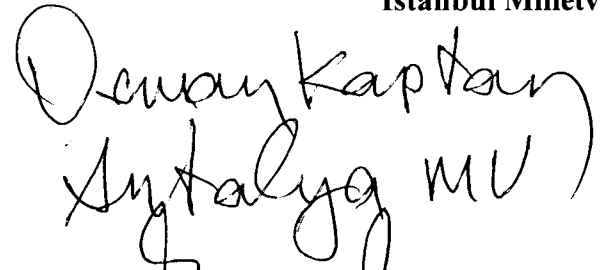

Sezgin Tanrikulu

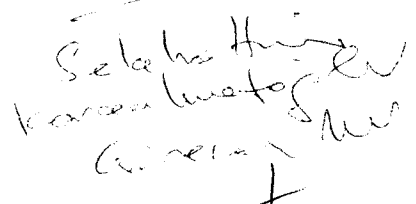
Kamer Genç
Tunceli MV
Kupuz

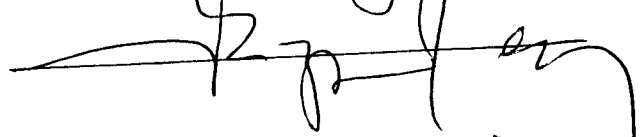

Recep Özyer
Edirne MV

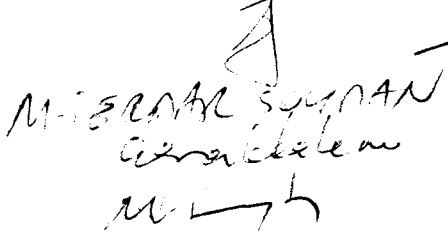

Süleyman Çelebi
İstanbul Milletvekili

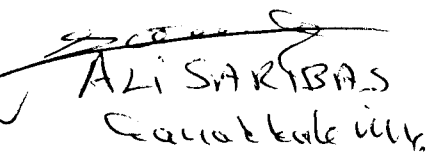
Serdar AKSÖNGÖK
İzmir
SA=

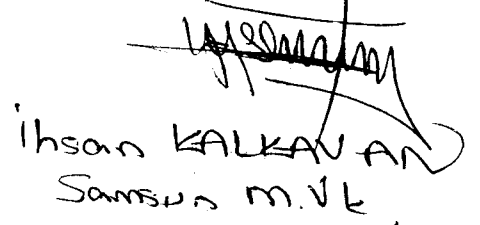

Osman Kaptan
Siyahyağ MV

Selahattin Karaca
Karaman MV

M. İbrahim Şayınan
Görsüköy
M. İ. H.

Ali Sarıbaş
Çarşaklı MV

İhsan Kalkan
Samsun M. V. K.

